7/4146

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/ 6180
KONU : Soru Önergeleri

15.12.2004
15 ARALIK 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 24.11.2004 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-8073 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Artvin Milletvekili Yüksel ÇORBACIOĞLU'na ait 7/4144 esas nolu, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/4145 esas nolu, Antalya Milletvekili Feridun F. BALOĞLU'na ait 7/4146 esas nolu ve Eskişehir Milletvekili Mehmet Vedat YÜCESAN'a ait 7/4147 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER:
EK- 1 Görüş 7/4144 (1 adet – 1 sayfa)
EK- 2 Görüş 7/4145 (1 adet – 1 sayfa)
EK- 3 Görüş 7/4146 (1 adet – 2 sayfa)
EK- 4 Görüş 7/4147 (1 adet – 2 sayfa)

TKB APK Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Milli Müdafaa Caddesi No:20 Kızılay/ANKARA Tel: 418 73 84 Fax:425 19 69

7/4146

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Feridun F.BALOĞLU**
Antalya Milletvekili
Önerge No : **7/4146**

Ülkemizde şeker pancarı, tarım arazisi tam anlamıyla yeterli olmayan küçük üreticinin, yaşam alanını oluşturan bir ürünümüzdür.
Ülkemizdeki şeker pancarı kotası, şeker fabrikalarımızın ekonomik optimum kapasitesinin yüzde 70'i düzeyinde verilmektedir. Pancar ektirilmeyen arazi, hububat tarımında kullanılmaktadır. Pancar ekilebilen arazide tarım yapanların da sorunları vardır. Bu kapsamda;

SORU 1) Şeker pancarı ektirilmeyen tarımsal alanın miktarı nedir?
CEVAP 1) Konu ile ilgili olarak Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan görüşte aşağıdaki ifadelere yer verilmektedir;

Yapılan potansiyel etütlerine göre ülkemizde özel şeker fabrikalarına ait ekim alanları hariç 29,3 milyon dekar pancar ekimine müsait arazi varlığı mevcuttur. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğüne ait bölgelerde, uygulanmakta olan 4'lü münavebe sistemine göre her yıl ortalama 4.6 milyon dekar pancar ekim potansiyeli bulunmaktadır. 19 Nisan 2001 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 4634 sayılı Şeker Kanunu gereği Şeker Kurumu ve Şeker Kurumu'nun karar organı niteliğinde Şeker Kurulu oluşturulmuştur. Şeker Kurulu; yurtiçi şeker talebi ile fabrikaların işleme ve üretim kapasitelerini göz önünde bulundurarak ülke şeker kotasını tespit edip şirketlere tahsis etmektedir. Pancar üretim kotaları ise her yıl Şeker Kurulu'nca tahsis edilen şeker kotası ile pazarlama yılı başı şeker stok durumu dikkate alınarak tespit edilmektedir. Bu kapsamda Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğüne tahsis edilen kota ile pancar ekilebilecek arazinin ancak %51'i ekilmektedir.

SORU 2) Şeker pancarı ekilebilen alanda üretimin artması durumunda, kota fazlası ürününün değerlendirilmesi konusunda ne düşünüyorsunuz? Ek kota uygulanması istemleri konusunda bir araştırma yapılmış mıdır?
CEVAP 2) Konu ile ilgili olarak Şeker Kurumundan alınan görüşte aşağıdaki ifadelere yer verilmektedir;

Şeker fabrikalarının yıllık bazda pancar kotaları, fabrikaların bağlı olduğu şirketler tarafından, Şeker Kurumu tarafından kendilerine tahsis edilen şeker kotalarına göre belirlenmektedir. Ancak şirketler, stok fazlalıkları bulunması durumunda bunları elden çıkarabilmek amacıyla pancar kotalarında bir miktar kısıntı yapabilmektedirler. Nitekim Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş., stoklarının yüksekliği nedeniyle geçici olarak pancar kotalarını 2003/2004 pazarlama yılında % 22 daraltmıştır.

Şeker kotaları ise, Şeker Kurumu tarafından her yıl ülke şeker talebi doğrultusunda belirlenerek şirketlere dağıtılmaktadır. Dolayısıyla şeker kotalarının artırılması, yurt içi şeker talebindeki artışa bağlıdır. 4634 sayılı Şeker Kanunu'nun uygulanmakta olduğu son üç pazarlama yılında ülke şeker talebinde bir artış olmamıştır. Bununla birlikte, stokların eritilmesine yönelik tedbirlerin sonuç vermesi

ile birlikte, içinde bulunulan 2004/2005 ve önümüzdeki 2005/2006 pazarlama yıllarında pancar üretiminde % 10-15 oranında artış olacağı hesaplanmaktadır.

Konu ile ilgili olarak Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan görüşte aşağıdaki ifadelere yer verilmektedir;

Şeker pancarı üretimi Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü ile üreticiler arasında akdedilen "Şeker Pancarı Üretim Sözleşmesi" esaslarına uygun olarak yapılmaktadır. Üreticilerle akdedilmiş olan sözleşmede üreticilerin pancar üretim kotaları belirtilmiş bulunmaktadır. Üreticiler sözleşme gereği hava şartları, tarla verimliliği ve diğer şartları da dikkate alarak taahhüt ettikleri pancarı üretmek ve teslim etmekle yükümlü kılınmışlardır.

4634 sayılı "Şeker Kanunu" ve bu Kanuna istinaden 28.06.2002 tarih ve 24799 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliği" ile Kanun ve Yönetmelik doğrultusunda hazırlanan Şeker Pancarı Üretim Sözleşmesinde, üreticilerin toplam kota miktarı, üzerinde ürettikleri pancarın C pancarı olduğu, C şeker karşılığı C pancarının alınıp alınmaması, şirket ile üretici ve/veya üretici temsilcilerinin mutabakatına bağlı olduğu, C pancarının alımına karar verildiği taktirde, fiyatı C şekerinin ihracatından oluşacak fiyata göre üretici gözlemcisi gözetiminde Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü tarafından tespit edileceği belirtilmektedir.

2004 yılı için toplam kota dışında üretilen pancarın C pancarı olarak alınmasına karar verilmiştir. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü ile üreticiler arasında pancar ekiminden önce "Şeker Pancarı Üretim Sözleşmesi" akdedilmiş olduğundan sözleşmede yazılı kotaların artırılması mümkün olmamaktadır.

Ülkemizde pancar üretiminin azaltılmaması için şeker pancarından benzine katkı maddesi olarak kullanılmak üzere Ethanol üretimi ile ilgili Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü çalışmaları devam etmektedir.

SORU 3) Örneğin Antalya'nın Elmalı İlçesi'ndeki pancar üreticilerinin fazla üretimden doğan kota fazlası ürünü için ne tür bir çözüm öneriyorsunuz?
CEVAP 3) 2003 yılı Şeker Pancarı Üretimi Kotalarının Daraltılmasıyla Oluşacak Alanlarda Alternatif Ürün Olarak, Mısır, Ayçiçeği, Soya Fasulyesi ve Yem Bitkisi Ekimi Yapan Üreticilere Bir Defaya Mahsus Olmak Üzere Yapılacak Telafi Edici Ödemeye Dair 28.04.2003 Tarih ve 2003/5512 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı doğrultusunda, Bakanlığımızca 2004 yılı Mayıs ayında bu üreticilerimize telafi edici ödeme yapılmıştır.

Bu konuda, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğünün cevabi yazısında;

Elmalı İlçesindeki üreticilere 2004 yılı için 56.800 ton pancar üretim kotası tahsis edilerek pancar alımlarının devam ettiği belirtilmektedir. Üreticilerin isterlerse kota fazlası olarak üretilen pancarlarını C pancarı olarak Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğüne teslim edebilecekleri veya diledikleri gibi değerlendirebilecekleri ifade edilmektedir.